Briefadvies

Aanpassingen Gemeentewegendecreet

Decreet tot wijziging van verschillende decreten naar aanleiding van het Actieprogramma inzake rechtszekere en robuuste vergunningen en van optimalisaties van de regeling rond gemeentewegen

Datum van goedkeuring	**24/09/2026**
Volgnummer	2026 | 021
Coördinator + e-mailadres	Beatrijs De Wilde, beatrijs.de.wilde@minaraad.be

MINARAAD
milieu & natuur

Bezoekersadres
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Dhr. Jo Brouns
Vlaams minister van Omgeving en Landbouw
Seven – 7de verdieping
Koning Albert II laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node

Uw bericht van	**Uw kenmerk**	**Ons kenmerk**
22 juli 2026	26-7960	01/K2/2026/309
Datum	**Contact e-mail**	**Contact telefoon**
24 september 2026	Jan.verheeke@minaraad.be	02/558.01.36

Mijnheer de minister,

Op woensdag 22 juli 2026 heeft de Minaraad uw adviesvraag ontvangen over het voorontwerp van het decreet tot wijziging van verschillende decreten naar aanleiding van het Actieprogramma inzake rechtszekere en robuuste vergunningen en van optimalisaties van de regeling rond gemeentewegen. Het voorontwerp voorziet enerzijds in de verdere uitvoering van het Actieprogramma Vergunningen en anderzijds in een aantal optimalisaties van het Gemeentewegendecreet.

In het Gemeentewegendecreet wordt onder meer het administratief beroep tegen de gemeenteraadsbeslissing over de zaak der wegen in de autonome procedure afgeschaft.[1] Over deze afschaffing wenst de Minaraad in voorliggend briefadvies bijkomende bekommernissen te uiten.

Het huidige administratief beroep moet worden ingesteld bij de Vlaamse Regering, die de desbetreffende gemeenteraadsbeslissing enkel kan vernietigen, maar deze niet kan bijsturen. In geval van vernietiging wordt de zaak terug doorgestuurd naar de bevoegde gemeenteraad.

Het voorontwerp schaft dit administratief beroep tegen de gemeenteraadsbeslissing over de zaak der wegen af. In de 'autonome procedure' is daardoor geen administratief beroep meer mogelijk. In de 'geïntegreerde procedure' kan evenmin afzonderlijk tegen de gemeenteraadsbeslissing worden opgekomen, maar wel tegen de beslissing over de omgevingsvergunning als geheel. Daarbij kunnen ook argumenten over de zaak der wegen worden aangevoerd. In dat geval kan de overheid in beroep de gemeenteraad samenroepen om zijn beslissing te heroverwegen, waarna de gemeenteraad een nieuwe beslissing moet nemen.[2]

Volgens de Memorie van Toelichting is de afschaffing van het administratief beroep tegen de beslissing over de zaak der wegen in de 'geïntegreerde procedure' vooral ingegeven door de aanzienlijke vertraging en procedurele complexiteit die het afzonderlijke beroep veroorzaakt naast het beroep tegen de omgevingsvergunning.[3] Bij de 'autonome procedure' stelt de Memorie

[1] Met name artikel 24 en 25 van het Gemeentewegendecreet.
[2] MvT Modulaire omgevingsvergunning, p. 86.
[3] MvT, p. 10.

van Toelichting dat dit afzonderlijk beroep weinig toegevoegde waarde heeft, aangezien de betrokken rechten in latere procedures (zoals een onteigenings- of omgevingsvergunningsprocedure) voldoende beschermd zouden worden.[4]

De Minaraad heeft over de afschaffing van het georganiseerd administratief beroep in het kader van **de autonome procedure** een aantal bekommernissen. De wijzigingen aan de geïntegreerde procedure worden in dit advies buiten beschouwing gelaten.

De Minaraad erkent het belang van een sterke betrokkenheid van de gemeente bij beslissingen over haar wegennet. Met de afschaffing van het administratief beroep bij de Vlaamse Regering verdwijnt echter elke externe administratieve toetsing van die beslissingen. Een dergelijke toetsing blijft wenselijk als waarborg dat wijzigingen aan het gemeentelijk wegennet daadwerkelijk door het algemeen belang worden gedragen en niet doorslaggevend door particuliere belangen of lokale verhoudingen worden bepaald.

Wijzigingen aan het gemeentelijk wegennet kunnen gevolgen hebben voor uiteenlopende belanghebbenden, waaronder gebruikers van trage wegen, omwonenden, eigenaars, landbouwers, ondernemingen en andere grondgebruikers. Daarbij is betekenisvol dat betrokken belangen niet altijd op dezelfde wijze of met dezelfde intensiteit kenbaar worden gemaakt. Een laagdrempelige vorm van administratieve rechtsbescherming draagt ertoe bij dat deze verschillende maatschappelijke belangen in rekening kunnen worden gebracht.

Wanneer die belangenafweging onvoldoende zorgvuldig gebeurt, bestaat het risico dat beslissingen onvoldoende vanuit het algemeen belang worden gemotiveerd. Dat risico is niet louter theoretisch: in het verleden werden reeds gemeenteraadsbeslissingen vernietigd om die reden.[5] Hoewel een jurisdictioneel beroep mogelijk blijft, vormt dit wegens de hogere drempel en langere doorlooptijd geen gelijkwaardig alternatief voor een laagdrempelige administratieve toetsing.

Gemeentewegen vervullen uiteenlopende maatschappelijke functies. Dat geldt in het bijzonder voor onverharde wegen, waaronder trage wegen.[6] Naast hun bijdrage aan duurzame mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid bieden zij kansen inzake recreatie, natuurbeleving, biodiversiteit, klimaatadaptatie en waterbeheer. Beslissingen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen hebben gevolgen voor grondeigenaars, landbouwgebruikers, ondernemingen en andere betrokkenen.

Een zorgvuldige procedure moet daarom voldoende rechtszekerheid en inspraak waarborgen en leiden tot een evenwichtige afweging van alle betrokken publieke en private belangen. Zonder een externe administratieve toetsing bestaat het risico dat wijzigingen aan het gemeentelijk wegennet worden doorgevoerd zonder dat hun maatschappelijke betekenis en de gevolgen voor alle betrokken belangen voldoende zijn onderzocht en afgewogen.

---

[4] MvT, p. 14.

[5] Zie onder andere: Ministerieel besluit betreffende het beroep tegen het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Zwevegem van 27 juni 2022 houdende definitieve vaststelling rooilijnplan betreffende voorstel tot opheffing en verplaatsing van een gedeelte van de voetweg nr. 58 te Moen en de opheffing van een gedeelte van de voetweg nr. 70 te Moen en Ministerieel besluit betreffende het beroep tegen het besluit van de gemeenteraad van de stad Geraardsbergen van 26 januari 2021 houdende 'verleggen van een gemeenteweg .- deel van voetweg 32 in de Resteleustraat (Overboelare): definitieve vaststelling rooilijnplan'.

[6] Vlaanderen heeft 42 000 km aan trage wegen. (Zie Meerjarenprogramma 2027-2031 Trage Wegen vzw)

MINARAAD
milieu & natuur

De Minaraad erkent dat er verbeteringen mogelijk zijn in de huidige procedure, onder andere in de context van een verdere digitalisering van de gehele omgevingsprocedure. De Raad meent evenwel dat het administratieve beroep in de autonome procedure zijn waarde heeft. In plaats van dit beroep zonder meer af te schaffen, pleit hij ervoor om alternatieven te onderzoeken die een externe toetsing van de gemeenteraadsbeslissing blijvend mogelijk maken.

Met de meeste hoogachting,

i.o. voor Lieven De Schamphelaere
Voorzitter Minaraad 2026